

מֵאֵן י"ש. חֲכָמָה מֵאֵין. דְּבִאֲתֵר דְּשִׁכְיִנְתָּא עֲלָאָה תַמְן, חֲכָמָה  
 תַמְן. וּבְגִינָה אֲתַמֵּר, (משלי ח) לְהִנְחִיל אוֹהֲבֵי יֵשׁ. וְהֵינּוּ (שמות  
 ט) וְעָשָׂה חֶסֶד לְאֲלֹפִים לְאוֹהֲבֵי. מִסְמְרָא דְאֲהֶבֶת חֶסֶד. וַיֵּשׁ  
 דְּאִיהִי חֲכָמָה לִימִינָא, דְּהֲכִי אוֹקְמוּהָ הַרוּצָה לְהַחֲכִים יַדְרִים.  
 וּבְגִין דָּא, לְהִנְחִיל אוֹהֲבֵי יֵשׁ.

תָּא חֲזִי בְרֻזִין סְתִימִין, בְּמִדּוֹת דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, הֵהִיא מְדָה  
 דְּמִשְׁתַּדְּלִין בָּהּ, וְדַכְרִין בָּהּ, עֲלָה אֲתַמֵּר, בְּמִדָּה שְׂאָדָם  
 מוֹדֵד בָּהּ מוֹדְדִין לוֹ. וְשִׁבְעִין אֲנָפִין לְאוֹרֵייתָא, וְהֵאֵי אִיהוּ (שמות  
 ט) בְּכָל הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אֲזַכִּיר אֶת שְׁמִי, תִּזְכֹּר אֶת שְׁמִי מִבְּעֵי לִיָּה.  
 אֲלָא בְּהֵהִיא מְדָה דְּאֲזַכִּיר אֶת שְׁמִי, בְּהֵהִיא מְדָה אֲבֵא אֲלֵיךְ  
 וּבִרְכַּתִּיךְ. (ע"ב רע"מ).

זהר:

(במדבר כ"ו) עַל פִּי הַגּוֹרֵל תִּחְלַק נַחֲלָתוֹ בֵּין רַב לְמַעֵט. רַבִּי  
 יְהוּדָה פָּתַח וְאָמַר, (קהלת ג) יִדְעָתִי כִּי כָּל אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה  
 הָאֱלֹהִים הוּא יִהְיֶה לְעוֹלָם עָלָיו אֵין לְהוֹסִיף וּמִמְנוּ אֵין  
 לְגָרוּעַ וְגו'. שְׁלֵמָה מְלָכָא, דְּחֲכַמְתִּיהָ יִתִּיר עַל כָּל בְּנֵי  
 עֲלָמָא, לָא יִדְעֵנָא כִּי כָּל אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה הָאֱלֹהִים הוּא יִהְיֶה  
 לְעוֹלָם, וְאִיהוּ אָמַר יִדְעָתִי, מַה דְּלָא יִדְעַ בַּר נֶשׁ אַחֲרָא.  
 אֲלָא וְדֵאֵי שְׁלֵמָה מְלָכָא חֲכַמְתִּיהָ סְלִקָּא עַל כָּל בְּנֵי  
 עֲלָמָא, וּמַה דְּאִיהוּ יִדְעַ לָא יִדְעֵי כָּל שְׂאָר בְּנֵי  
 עֲלָמָא. תָּא חֲזִי, שְׂאָר אוֹמְנֵי דְּעֲלָמָא, כַּד אִיהוּ עֲבִיד  
 עֲבִידְתָּא, אֲשַׁגַּח בֵּיהּ, וְאִסְתַּפֵּל זְמַנָּא וְתִרִין זְמַנִּין וְעֲבִיד  
 לִיָּה, וּלְבַתֵּר אוֹסִיף עָלֶיהָ, אוּ גֵרַע מִנֶּיהָ. וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ

הוא לָאוּ הִכִּי, אֲפִיק עֲבִידְתָּא לְאַמְתּוֹ מִתְהוּ, דְּלִית בְּהַ  
מְמָשׁוֹת כָּלְל, וְאִיהוּ מְמָשׁ אֶתְתְּקֵן כְּדִקָּא יָאוֹת, וְלֹא  
אַצְטְרִיךְ לְאוֹסְפָא וְלֹאֲגֻרְעָא מִנִּיהַ. בְּגִין כֶּךָ כְּתִיב, (בראשית  
א) וַיִּרְא אֱלֹהִים אֶת כָּל אֲשֶׁר עָשָׂה וְהִנֵּה טוֹב מְאֹד.

תּוּ כָּל אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה הָאֱלֹהִים, לְתַקּוּנָא דְעֵלְמָא, וְדַאי הוּא  
יְהִי לְעוֹלָם. רַבִּי יִצְחָק אָמַר, אִי הִכִּי מְהוּ וְהָאֱלֹהִים  
עָשָׂה שְׂיִירָאוּ מִלְּפָנָיו. אֲלֹא הֵאֵי קָרָא הִכִּי אוֹלִיפְנָא,  
וְהוּא רְזָא עֲלָאָה בֵּין חֲבֵרְנָא, הֵאֵי קָרָא הִכִּי מִבְּעֵי לִיָּה,  
כִּי כָּל אֲשֶׁר עָשָׂה הָאֱלֹהִים הוּא יְהִי לְעוֹלָם, מְהוּ כָּל  
אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה, וְהָא כְּתִיב מַה שְׁהִיָּה כְּבָר הוּא וְאֲשֶׁר לְהִיּוֹת  
כְּבָר הִיָּה, וְאֶת אֲמַרְת כָּל אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה.

אֲלֹא מְקָרָא אַחֲרָא אֲשֶׁתְּמַע, כְּתִיב (ישעיה סד) עֵינֵן לֹא  
רָאתָה אֱלֹהִים זּוֹלְתָךְ יַעֲשֶׂה לְמַחֲכָה לּוֹ. יַעֲשֶׂה,  
עֲשִׂיתָ מִבְּעֵי לִיָּה. לְמַחֲכָה לּוֹ, לָךְ מִבְּעֵי לִיָּה. אֲלֹא אֲתָר  
עֲלָאָה הוּא, דְּנִגִּיד וְנִפִּיק וְאֲדִלִּיק בּוֹצִינִין כְּלָהוּ לְכָל  
עֵיבַר, וְאֲקָרִי עוֹלָם הֶבְא. וּמִנִּיהַ נִפִּיק חַד אֵילְנָא, (דף רל"ט ט

ב"ב) לְאֶתְשָׁקִיא וְלְאֶתְתְּקִנָּא. וְהֵאֵי אֵילְנָא עֲלָאָה וַיִּקְרָא  
הוּא עַל כָּל שְׂאֵר אֵילְנִין, וְהֵא אוֹקְמוּהָ. וְהוּא עוֹלָם  
הֶבְא דְנִגִּיד וְנִפִּיק, אֶתְקִין לִיָּה לְהֵאֵי אֵילְנָא תְדִיר,  
אַשְׁקִי לִיָּה, וּמִתְקֵן לִיָּה בְּעֲבִידְתִּיהַ, מְעֵטֵר לִיָּה בְּעֵטְרִין,  
לֹא פְּסִיק מִבּוֹעֵי מִנִּיהַ לְעֵלְמָא לְעֵלְמִי עֲלָמִין.

בַּהֲהוּא אֵילָנָא תְּלִיא מְהִימְנוּתָא, בֵּיה שְׂרִיא מְכַל שְׂאֵר  
 אֵילָנִין, קִיּוּמָא דְכֻלָּא בֵּיה. וְעַל דָּא כְּתִיב, כָּל  
 אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה הָאֱלֹהִים הוּא יִהְיֶה לְעוֹלָם. וְדַאי הוּא הִתְּיָה  
 הוּא הוּוּה וְהוּא יְהֵא. עָלְיוּ אֵין לְהוֹסִיף, וּמִמְּנֹו אֵין לְגַרּוּעַ.  
 וְעַל דָּא בְּאוּרֵייתָא כְּתִיב, (דברים יג) לֹא תוֹסֵף עָלָיו וְלֹא  
 תִּגְרַע מִמֶּנּוּ. דְּאֵילָנָא דָּא, דְּאוּרֵייתָא הוּא. וְאַתָּר דָּא  
 אֲתַקִּין הָאֱלֹהִים תְּדִיר. הָאֱלֹהִים סִתָּם, דָּא גְבוּרָה מֵאֵין  
 סוּף וּמֵאֵין חֶקֶר. כְּמָה דְּאֵתָּ אָמַר, (ישעיה מ) אֵין חֶקֶר  
 לְתַבּוּנָתוֹ, הָאֱלֹהִים, וְלֹא אֱלֹהִים. וְעַל דָּא עֲשָׂה, יַעֲשֶׂה  
 תְּדִיר, כְּמַבּוּעַ דְּלֹא פְּסֻקָּן מִיּוּמֵי לְדַרְי דְּרִין.

בְּגִין כַּךְ כְּתִיב, וְהָאֱלֹהִים עֲשָׂה שְׂיִירָאוּ מִלְּפָנָיו. אֲתַקִּין  
 לִיה לְהֵאֵי אֵילָנָא, בְּתַקּוּנָא שְׁלִים, דְּאֲחִיד לְכָל  
 סֻטְר עֵילָא וְתַתָּא, בְּגִין דְּיִירָאוּ מִלְּפָנָיו. וְלֹא יַחֲלֻפוּן לִיה  
 בְּחַלּוּפָא אַחְרָא לְדַרְי דְּרִין.

אָמַר רַבִּי אַבָּא, וְדַאי שְׂפִיר קָא אֲמַרְתָּ, אַבְּל תּוּ אֵית  
 לְאַסְתַּכְּלָא, בְּקַדְמֵיתָא יַעֲשֶׂה, וּלְבַתֵּר וְהָאֱלֹהִים  
 עֲשָׂה, מַה בֵּין הָאֵי לְהָאֵי. אֵלָא (תְּדִיר) וְדַאי יַעֲשֶׂה וְאַתַּקִּין  
 לְהָאֵי אֵילָנָא, דְּלֹא פְּסֻקִין מִיּוּמֵי לְדַרְי דְּרִין. וּלְבַתֵּר  
 עֲשָׂה, מַהוּ עֲשָׂה. אֵלָא עֲשָׂה הָאֱלֹהִים אֵילָנָא אַחְרָא  
 לְתַתָּא מְנִיָּה. וְלֹא יַעֲשֶׂה כְּהָאֵי. דְּהָאֵי אֵילָנָא תַתָּאָה,  
 עֲבִיד לִיה וְאַתַּקִּין לִיה, בְּגִין דְּמֵאן דְּיַעוּל לְאֵילָנָא

עֲלָאָה, יִיעוֹל בְּרִשׁוֹ, וַיִּשְׁכַּח לְאִילָנָא תַתָּאָה, וַיִּדְחַל  
לְמִיעָאֵל, אֶלָּא כַּדְקָא חֲזִי.

תָּא חֲזִי, דְּהָאִי, נָטִיר פְּתַחָא הוּא. וְעַל דָּא אֶקְרִי (תהלים  
קכא) שׁוֹמֵר יִשְׂרָאֵל וְדָא אִילָנָא תַתָּאָה עָשָׂה,  
אֶתְשַׁקִּיא וּמִתְזֵן מֵאִילָנָא דְלְעִילָא. וְעַל דָּא לָא כְּתִיב  
יַעֲשֶׂה, אֶלָּא עָשָׂה. מֵאִי טַעְמָא. שְׁיִירָאוּ מִלְּפָנָיו בְּנֵי  
עַלְמָא, וְלָא יִקְרְבוּן לֵיהּ, אֶלָּא אֵינּוּן דִּיתְחַזְזוּן לְקִרְבָּא,  
וְלָא אַחְרָא, וַיִּסְתַּמְרוּן בְּנֵי נְשָׂא אֶרְחֵי דְאֹרִייתָא, וְלָא  
יִסְטוּן לְיַמִּינָא וְלְשִׁמְאֵלָא.

תָּא חֲזִי, עַל הָאִי אִילָנָא דְכָל חֵילוֹי בֵּיהּ שְׂרִיא, אִמַּר  
דְּיֹד, (תהלים טז) אַתָּה תּוֹמִיךְ גּוֹרְלִי. מִהוּ גּוֹרְלִי. דָּא  
עַדְבָא דְאֶחִיד בֵּיהּ דְּיֹד מִלְּכָא. וְעַל דָּא, עַל פִּי הַגּוֹרֵל  
(ס"א בן ביה על פי) כְּתִיב. וְכֵן הוּא עַל פִּי יִי. וַיִּמַּת שָׁם עַל פִּי  
יִי. הַגּוֹרֵל כְּתִיב. זַכָּאָה חוֹלְקֵיהוֹן דְּאֵינּוּן דְּמִשְׁתַּדְּלִין  
בְּאֹרִייתָא יַמְמָא וְלִילִי, וַיִּדְעֵי אֶרְחוּי. וְאֵינּוּן אֲכִלֵי בְּכָל  
יּוֹמָא מְזוֹנָא עֲלָאָה. כְּמָה דְאֵת אִמַּר, (קהלת ז) הַחֲכָמָה תִּחְיֶה  
בְּעַלְיָה. דְּהָא אֹרִייתָא דְלְעִילָא מֵאֶתֶר דָּא אֶתְזֵן, וְהָא  
אִתְמַר עַלְיָיהוּ, (ישעיה סה) הִנֵּה עֲבַדִּי יֹאכְלוּ.

רְבִי אַבָּא פְּתַח וְאִמַּר, (יחזקאל א) וַיְהִי קוֹל מֵעַל לְרִקִיעַ. דָּא  
קוֹל דְּאֶחִיד לְהָאִי רִקִיעַ, וְאֶשְׁתַּתַּף בְּהִדְיָה. וְדָא הוּא  
(תהלים קיא) זִכֹּר עָשָׂה לְנַפְלְאוֹתָיו. וְהָהוּא רִקִיעַ קָאִים

עֲלֵייהוּ, עַל אֵינּוֹן חִיוּוֹן. וְדָא הוּא דְאַבְרִי בְשֵׁנִי, (בראשית  
 א) לְהַבְדִּיל בֵּין מַיִם לְמַיִם.

וְהָא אוֹקְמוּהָ, דְשִׁבְעָה רְקִיעֵין לְעֵילָא לְעֵילָא. וְהָא  
 וִילּוֹן אֵינּוּ מְשֻׁמֵּשׁ, דְהָא לֵית לֵיהּ מְדִילֵיהּ, אֶלָּא  
 מַה דִּיהֶבִין לֵיהּ. וּמִסְכְּנֵי בֵיהּ אֶתְאַחְדּוּ, דָּא הוּא רְזָא  
 דְכְתִיב, (דברי הימים ב כב) וּבְעַנְיֵי הַכִּינּוּתֵי לְבֵית אֱלֹהֵי. וְדָא  
 מִכְּנִיס שְׁחַרִית וּמוֹצֵיא עַרְבִית. דְהָא בְלִילֵיא, אֶפִיק  
 חֵילוּי לְכָל סְטָרִין, וְשִׁלְטָא עַל אֵינּוֹן חֵיילִין וְאַכְלוּסִין.  
 וּבְשְׁחַרִית פְּנִישׁ לְכָלְהוּ, וְאַעִיל לְנִקְבֵייהוּ, וְלֹא שְׁלֻטִין.  
 דְהָא בְקָר פְּלִיל פְּלָהוּ. כְּמַה דְאֶתְ אֶמֶר (תהלים צב) לְהַגִּיד  
 בְּבִקְרַח חֲסֻדְךָ וְאַמוֹנָתְךָ בְּלִילוֹת. וְהָא אוֹקְמוּהָ.

וְקוֹל אֵית עַל הָאֵי רְקִיעַ, מִנִּיהּ אֶתְזֹן הָאֵי רְקִיעַ,  
 בְּשַׁעֲתָא דְהָאֵי קוֹל אֶתְעַר, כְּלָהוּ אֶכְלוּסִין לָא  
 נְטָלִין, וְלֵית בְּהוּ רְשׁוּ, אֶלָּא לְמִיקָם בְּדוּכְתֵייהוּ, וְאַקְרִבֵי  
 חֵילֵיהוֹן וּמְחַפְּאֵן, לְהַהוּא טִיבּוּ דְנִגִיד לְהַהוּא רְקִיעַ,  
 וְיִתְבָּרַכֵן בְּגִינֵיהּ, וְעַל דָּא אֵיהּ מַעַל לְרְקִיעַ אֲשֶׁר עַל  
 רֵאשִׁים.

תָּא חֲזִי וּמַמַּעַל לְרְקִיעַ אֲשֶׁר עַל רֵאשִׁים כְּמַרְאָה אֶבְן  
 סְפִיר דְמוֹת כְּסָא, כְּמַרְאָה אֶבְן סְפִיר, דָּא אֶבְן  
 יִשְׂרָאֵל. וְדָא הוּא רְזָא דְכְתִיב, (בראשית כט) וְגָלְלוּ אֶת הָאֶבֶן  
 וְגו'. חַד אֶבְן נַחְתָּא מְלַעִילָא, כַּד בְּעוּ יִשְׂרָאֵל לְמִירַת

אֲרַעָא, וְכֹתִיב בֵּיהּ גּוֹרֵל. וְאִיהוּ אָמַר, דָּא לְפִלְגְנִיא, וְדָא  
 לְפִלְגְנִיא. וְדָא אָבְן הוּא מִתְחוֹת <sup>(דף ר"ח ע"א)</sup> כְּרִסְיֵיא דְמִלְכָא  
 נַחְתָּא. וְדָאי <sup>(בראשית מט)</sup> מְשֵׁם רוּעָה אָבְן יִשְׂרָאֵל כְּתִיב.  
 וּבְגִינֵי כַּךְ עַל פִּי הַגּוֹרֵל וְדָאי תַּחֲלֵק נַחְלָתוֹ.

רַבִּי יִצְחָק וְרַבִּי יְהוּדָה הָווּ אֲזִילֵי מֵאוּשָׁא לְלוּד, פָּגַע בְּהוּ  
 רַבִּי אֶלְעָזָר, רָהֲטוּ אֲבַתְרִיה. אָמְרוּ, וְדָאי נִרְהִיט  
 אֲבַתְרִיה דְשְׂכִינְתָּא. עַד דְמָטוּ לְגַבִּיה, אָמְרוּ וְדָאי  
 נִשְׁתַּתַּף בְּהַדָּךְ, וְנִשְׁמַע מִלָּה חֲדָתָא.

פְּתַח וְאָמַר, <sup>(ישעיה נא)</sup> שְׁמַעוּ אֵלַי רוּדְפֵי צְדָק מִבְּקֵשֵׁי וְגו'.

שְׁמַעוּ אֵלַי רוּדְפֵי צְדָק, אֵינּוֹן דְּאִזְלִין בְּתַר  
 מְהִימְנוּתָא, רוּדְפֵי צְדָק, וְדָאי אֵינּוֹן מִבְּקֵשֵׁי ה'. אֵי  
 בְּעִיתוֹ לְמַנְדַּע מְהִימְנוּתָא, וְלֹאֲחַדָּא לְהֵאֵי צְדָק, לֹא  
 תִּסְתַּכְלוּן בְּהּ בְּלַחֲוֹדְהָא כְּשָׂאֵר בְּנֵי עֲלָמָא, דְגִרְמוּ מִיתָה  
 לְגִרְמֵיהוּ עַל דָּא. אָבַל <sup>(ישעיה נא)</sup> הַבֵּיטוּ אֶל צוּר חוֹצְבֹתֵם  
 וְאֶל מְקַבֵּת בּוֹר נוֹקְרָתֵם.

(רבי חייא הוה אזיל למחמי לר' אלעזר וכו' עד אשרי אדם עוז לו בכך. תוספתא היא וכבר  
 נדפסה בפרשת לך לך דף פ"ט ע"א שורה ל"ה. ואלו החילופים מצאתי בין הכתוב  
 בהעתק אשר לפני לבין הכתוב שם. ע"ב שורה כ"ה צ"ל ואמר אמאי אחסין דוד מלכא  
 מלכותא דאיהו. שם שורה כ"ט במקום בדוד צ"ל שלמה, דף צ' שורה י"א צ"ל קלא דהוה  
 אמר אי קדישא הביאני המלך חדריו בכל אינון אידרין דסבא דאנפין עולימא קדישא  
 אתמסרו בידיה כל מפתחן דבגינך ובחייך קדישא כל חילי שמיא נגילה ונשמחה בכך, ודחילו  
 שורה ט"ז במקום אזלו צ"ל יתבו תמון).

צו את בני ישראל ואמרת אליהם את קרבני <sup>(במדבר כ"ח)</sup>

לְחַמֵּי וְגו'. פְּתִיב (שמואל א טו) הַחֲפִיץ לִי בְּעוֹלוֹת וְזִבְחִים  
 כְּשִׁמוּעַ בְּקוֹל יְיָ וְגו'. לֵית רְעוּתָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא,  
 דִּיחֻוב בַּר נֶשׁ, וְעַל חוּבִיָּה יִקְרִיב קָרְבַּן. אֲלֵא קָרְבַּן דְּאִיהוּ  
 בְּלֵי חוּבָה, דָּא אִיהוּ קָרְבַּן שְׁלִים, וְאִקְרִי שְׁלָמִים, וְקָרְבַּן  
 תְּמִיד אוּף הָכִי, וְאָף עַל גַּב דְּמִכְפָּר עַל חוּבִין.

רַבִּי אַבָּא פְּתַח, (תהלים נא) זִבְחֵי אֱלֹהִים רוּחַ נְשֻׁבָּה וְגו'.  
 הָאִי קָרָא אוּקְמוּהָ, דְרְעוּתָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא,  
 לָא אַתְרַעֵי בְּקָרְבַּן דְּבַר נֶשׁ עַל חוּבוֹי, אֲלֵא רוּחַ נְשֻׁבָּה.  
 וּבְנֵי נֶשׁא לָא יַדְעֵי מַאי קְאָמְרִי, וְהָכִי שְׁמַעְנָא מְבוּצִינָא  
 קְדִישָׁא, דְּכַד אֲתִי בַר נֶשׁ לְאַסְתָּאבָא בְּחוּבוֹי, אֲמַשִּׁיךְ  
 עֲלֵיהּ רוּחַ, מְסַטְרָא דְמִסְאָבָא, וְאַתְגָּאִי עַל בַּר נֶשׁ,  
 וְשְׁלִיט עֲלֵיהּ לְכָל רְעוּתָא. וְהָהוּא סְטְרָא מִסְאָבָא, אַתְגָּבַר  
 בְּחִילֵיהּ וְאַתְתַּקַּף, וְשְׁלִיט עֲלֵיהּ לְרְעוּתֵיהּ. אֲתִי בַר נֶשׁ  
 וְשְׁלִיט עֲלֵיהּ לְאַתְדַּכָּא, מְדַכָּאִין לֵיהּ.

בְּזִמְנָא דְהוּהּ בֵּי מְקוּדְשָׁא קַיִים, אִקְרִיב קָרְבַּנֵיהּ, כָּל  
 כְּפָרָה דִּילֵיהּ תִּלְיֵיא עֲלֵיהּ, עַד דְּאַתְחַרַט, וְתַבַּר  
 לְהָהוּא רוּחַ מְגוּ גָאוּתָא דִּילֵיהּ, וּמַאֲיךְ לֵיהּ. וְדָא הוּא  
 תְּבִירוֹ, דְּהָהוּא דְרָגָא דְמִסְאָבָא. וְכַד אַתְבַּר הָהוּא רוּחַ  
 מִסְאָבָא, וְקָרִיב קָרְבַּנֵיהּ, דָּא אִיהוּ דְאַתְקַבַּל בְּרַעוּא  
 כְּדִקָּא יָאוּת.

וְאִי לָא אַתְבַּר הָהוּא רוּחַ, לָאוּ קָרְבַּנֵיהּ כְּלוּם, וּלְכָלֵּבֵי

אֲתַמְסֶר, דְּהָא קְרַבְנָא דָּא לָאו דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, אֶלְא  
 מְכַלְבִּי. וּבְגִין כֶּף זְבַחֵי אֱלֹהִים כְּדַקָּא יְאוּת, הוּא רוּחַ  
 נְשַׁבְּרָה, דִּיתְבַּר הֵהוּא רוּחָא מְסַאבָּא, וְלֹא יִשְׁלוּט. וְעַל  
 דָּא מֵאן דִּיתְבַּר לִיה כְּדַקָּא יְאוּת, עָלִיהּ כְּתִיב, (תהלים עח)  
 רוּחַ הוֹלֵךְ וְלֹא יִשׁוּב. לִיהוּי הֵהוּא גְבָרָא בְּאֲבִטְחוּתָא,  
 דְלֹא יִתּוּב לְגַבִּיּה לְעַלְמִין. הֵדָּא הוּא דְכְּתִיב, וְלֹא יִשׁוּב.  
 לֵב נִשְׁבַּר וְנִדְכָּה, הֵהוּא גְבָרָא דְלֹא אֲתַגְּאִי, וְלֹא אֲתַעֲנַג  
 בְּעַנּוּגִין דְעַלְמָא, אֱלֹהִים לֹא תַבְּזֶה, בִּיקְרָא אִיהוּ לְגַבִּיּה.  
 (במדבר כ"ח) צו אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. מֵאִי צו. דָּא עֲבוּדָה זָרָה.  
 בְּגִין דְלֹא יִיעוּל גְּרַמִּיָּה לְאַסְתָּאבָּא בְּרוּחַ מְסַאבָּא,  
 דְאִיהוּ עֲבוּדָה זָרָה מִמֶּשׁ.

רַבִּי אֶלְעָזָר פֶּתַח. (שיר השירים ה) בְּאֲתִי לְגַנִּי אֲחוּתִי כֻלָּה  
 וְגו'. הֵאֵי קְרָא אוֹקְמוּהָ, אֲבָל אֵית סְתָרִים בְּקְרַבְנָא  
 (ס"א שית סדרין דקרבנא) הֵכָא, וְכֻלָּא אֲתַמַּר. אֲמַר לִיה רַבִּי  
 שְׁמַעוֹן, יְאוּת הוּא, דְשָׂרִית מְלָה, וְסַתְמַת, אִימָא. (ס"א  
 נסתמת אמאי) אֲמַר, בְּגִין דְחֻמִּינָא בְּסַפְרָא דְחֲנוּף מְלָה,  
 וְאוּלִּיפְנָא. אֲמַר, אִימָא הֵהִיא מְלָה דְחֻמִּית (דף ר"מ ע"ב)  
 וְשִׁמְעַת.

אֲמַר כֻּלָּא חַד מְלָה, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲמַר דָּא, בְּאֲתִי  
 לְגַנִּי, בְּגִין דְכָל קְרַבְנִין דְעַלְמָא כַּד סְלָקִין, כְּלָהוּ  
 עֵיילִין לְגוּ גְּנַתָּא דְעַדוֹן בְּקַדְמִיתָא, רְזָא דְכְּנַסַּת יִשְׂרָאֵל.

וְהֵיִאךְ בְּקַדְמֵיתָא וְשִׁירוּתָא דְקַרְבְּנָא, בְּשַׁעְתָּא דְדִבְרַי נֶשׁ  
 אוּדֵי חֶטְאוֹי עָלָה, וּנְכִיסוּ וּזְרִיקוּ דְדַמְיָה עַל מַדְבְּחָא.  
 הַשְׁתָּא אֵית לְאִסְתַּכְלָא, הֵיִאךְ אֵינּוּן רוּחִין קַדִּישִׁין  
 אַתְהֵנוּן מֵהָאִי. וּמְאִי טַעְמָא דְקַרְבְּנָא דְבִהְמָה,  
 וְהָא יִתִּיר הָוֵה סַגִּיא, לְתַבְרָא בַר נֶשׁ הֵהוּא רוּחָא,  
 וְלֹאֲתַבָּא בְּתִיּוּבְתָא מְאִי טַעְמָא נְכִיסוּ דְבִהְמָה, וְלֹאֲוֹקְדָא  
 לִיָּה בְּנוּרָא דְמַדְבְּחָא.

אַלְא רְזָא הוּא, בְּגִין דְאֵית בְּהֵמָה דְרַבִּיעָא עַל אֶלְפָּה  
 טוּרִין, וְאֶלְפָּה טוּרִין אַכְלַת בְּכָל יוֹמָא, וְכֻלְהוּ  
 אֶקְרוּן (תהלים נ) בְּהֵמוֹת בְּהַרְרֵי אֶלְפָּה. וְעַל דָּא תַנִּינָן, דְאֵית  
 בְּעִירָא אַכִּיל בְּעִירֵי. וּמִמָּה הוּוּ. מֵאֶשָּׁא. וְכֻלְהוּ לְחִיךְ לֹון  
 הֵהִיא בְּהֵמָה בְּלַחִיכָא חֲדָא, הֲדָא הוּא דְכַתִּיב, (דברים ד) פִּי  
 יִי אֶלְהִיךְ אֵשׁ אַכְלָה הוּא אֵל קַנָּא. וְכָל מִיָּא דִּירְדֵן,  
 דְאִמְלָא בְּשִׁית שְׁנִין, הִיא עַבְדַּת לִיָּה גְּמִיעָה חֲדָא, הֲדָא  
 הוּא דְכַתִּיב, (איוב מ) יִבְטַח פִּי יִגִּיחַ יִרְדֵן אֵל פִּיָּהוּ.

סְתָרָא דְמַלְאָה, חֲמִירָא דְכָל הֵנִי, עֶקְרָא וִיסוּדָא לְהֵנִי  
 בְּעִירֵי דְלַתְתָּא. בְּגִין דְרוּחָא מְנִיָּהוּ מִתְפַּשְׁטָא  
 (ס"א דְרוּחֵי דְבְּעִירֵי מְנִיָּהוּ אֲתַפְּשֻׁטוּ) לְתַתָּא, וְאַתְצִייר הֵהוּא רוּחָא  
 לְתַתָּא בְּבְעִירֵי. וְכַד חָב בַר נֶשׁ, אֵייתִי בְּעִירָא לְקַרְבְּנָא,  
 וְהֵהוּא רוּחָא דְבְּעִירָא דָּא, סְלֶקָא וְתַב לְאַתְרֵיהּ, וּמִתְפַּשְׁט  
 הֵהוּא רוּחָא בְּכֻלְהוּ. וְכָל אֵינּוּן דְזִינָא דָּא, מִתְקַרְבִּין

וְאַתְיִין וְאַתְהִנִּיין מִתְּהוּא חֶלְבָּא וְדָמָא, דְּתֵהוּא לְבוּשָׁא  
 דְּרוּחָא דָּא, דְּתֵהּ מִסְטָרָא דְלֵהוּן הָוּה (בְּגִין) תֵּהוּא רוּחָא  
 (דְּלֵהוּן). וְכִלְהוּן אֶתְהֵנוּ וְאַתְזֵנוּ, וְאַתְעַבְדוּן סַנִּיגוּרִין עַל  
 תֵּהוּא בַר נֶשׁ. וְעָאל דְּרַךְ וְשֵׁט, כְּמָה דְּאַתְמַר. וּבְגִין כְּךָ  
 קֶרְבְּנָא מִן תְּבִהּמָה.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, בְּרִיךְ בְּרִי לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, עֲלֶךָ  
 אֶתְמַר (מִשְׁלֵי בג) יִשְׁמַח אָבִיךָ וְאַמֶּךָ וְתִגַּל יוֹלְדֶתְךָ.  
 יִשְׁמַח אָבִיךָ, דְּלַעֲיָלָא. וְאַמֶּךָ, דָּא כְּנִסַּת יִשְׂרָאֵל. וְתִגַּל  
 יוֹלְדֶתְךָ, דָּא בְּרַתִּיהָ דְּרַבִּי פְּנִיחַס בֶּן יֵאִיר חֲסִידָא. אֶלְעֶזֶר  
 בְּרִי אִימָא, הָא קוּרְבָּנָא דְּבִהּמָה, קֶרְבְּנָא דְּעוּפִי מַאי.  
 דְּכִתִּיב, (וּיקרא א) וְאִם מִן הָעוֹף עוֹלָה קֶרְבָּנוּ. אָמַר לִיהּ, לָא  
 חֲמִינָא, אָבֵל אֶסְתַּכְּלָנָא מִהֵאִי מְלָה דְּבִהּמָה, מְלָה דְּעוּפִי.  
 וְלֹא אִימָא, בְּגִין דְּלֹא חֲמִינָא, וְעַד כְּעַן לָא שְׁמַעְנָא.  
 אָמַר לִיהּ אֶלְעֶזֶר, יֵאוּת אֲמַרְת. אָבֵל רִזָּא דְּקֶרְבְּנִין  
 סְתָרִין סְגִיִּיאִין תַּמָּן, וְלֹא אֶתְמַסְרוּ לְגַלְאָה, בַּר  
 לְזַכָּאי קְשׁוּט, דְּרִזָּא דְּמֵאֲרִיהוּן לָא אֶתְכַּפְּסִי מִנֵּיהּ. סְתָרָא  
 דְּקֶרְבְּנִין, דָּא אִיהּ סְתָרָא, לְאִינוּן מְאִנִּין (ס"א חִיּוּן) קְדִישִׁין.  
 ד' דִּיוּקְנִין חֲקוּקִין בְּכַסָּא, וְדָא אִיהּ כּוּרְסִיָּא וּפְרָנְסָא  
 דְּמִלְכָּא קְדִישָׁא. פְּנִי שׁוּר. פְּנִי נֶשֶׁר. פְּנִי אַרְיָה. פְּנִי אָדָם.  
 פְּנִי אָדָם דְּכִלִּיל לְכִלְהוּ. וְכֹל אַנְפִּין מִסְתַּכְּלִין אֵלִין  
 לְאֵלִין, וְאַתְכְּלִילִין אֵלִין בְּאֵלִין, וּמִנֵּיהּ מִתְּפַשְׁטֵן לְכַמָּה

סְטָרִין וּרְבוּוֹן, עֵילָא וְתַתָּא, דְּלִית לֹון שְׁיַעוּרָא וּמְנִינָא  
וְחֻשְׁבוֹן.

פְּנִי שׁוּר, אֲתַפְּשֵׁט לְבַעֲרֵי רוּחָא מְנִיָּה, לְאַרְבַּעָה זַיִנִין,  
וְאֲתַכְּלִילֵן בְּחַד, וְאַלִין אֵינּוֹן: פָּרִים, וְכַבָּשִׁים,  
וְעַתוּדִים, וְעֵזִים. וְאַלִין קַיִימִין לְקַרְבָּנָא. וּבְגִין דְּמַנְהוֹן  
הוּו, אֵינּוֹן חֲתִילִין קַדִּישִׁין דְּמַתְּפַשְׁטִי מֵהָהוּא פְּנִי שׁוּר,  
מִתְקַרְבִין לְיִסוּדָא דְּלַהוֹן, וְאֲתַהֲנוֹן מֵהָהוּא יִסוּדָא  
וּלְבוּשָׂא דְּלַהוֹן. וְאִי לָא דְּהוּו לְהוּ יִסוּדָא דְּהָאִי עֲלָמָא,  
לָא מִתְקַרְבִין תַּמָּן.

כְּגוּוֹנָא דְּהוּי נַיִחָא לְשַׁכְּנִתָּא קַדִּישָׂא, מִרוּחִיהוֹן  
דְּצַדִּיקֵיָא, וְאֲתַקְרִיבֵת לְקַבְּלָא רוּחָא דְּהָהוּא  
זַכָּאָה, וְאֲתַהֲנָאת מְנִיָּה, בְּגִין דְּמַנְהָ הוּוּ הָהוּא רוּחַ. כֶּף  
אַלִין אֲתַהֲנוֹן מִסְטָרָא דְּיִסוּדָא דְּלַהוֹן, וְאֲתַהֲנוֹן מֵהָהוּא  
לְבוּשָׂא דְּמִתְקַרְבֵי לֵיהּ, (ס"א דְּהָא) רוּחַ מְלְבוּשָׂא (ס"א כֶּף אַלִין

מִתְהֲנוֹן מֵהָהוּא לְבוּשָׂא דְּמִתְקַרְבוּ מִסְטָרָא דְּיִסוּדָא דְּלַהוֹן, דְּהָא חֲלָבָא וְדָמָא לְבוּשָׂא)

דְּרוּחָא דְּלַהוֹן הוּוּ. וּבְגִין כֶּף אֲתַהֲנוֹן מְנִיָּהוּ.  
פְּנִי נֶשֶׁר אֲתַפְּשֵׁט לְעוֹפָא רוּחַ מְנִיָּה. וְנֶשֶׁר בְּתַרִין סְטָרִין  
אִיהוּ. וְרוּזָא דָּא (בְּרַאשִׁית א) וְעוֹף יְעוֹפָף, תַּרִין רוּחִין.  
וּבְגִין כֶּף אֲתַפְּשֵׁט וְנַחְתָּא (ס"א וְנֶשֶׁר בְּתַרִין סְטָרִין אִיהוּ. יְמִינָא וּשְׂמָאלָא  
וְרוּזָא דָּא (בְּרַאשִׁית א) וְעוֹף יְעוֹפָף, וּבְגִין כֶּף תַּרִין רוּחֵי מִתְפַּשְׁטוּ  
מְנִיָּה וְנַחְתָּו) מִיְמִינָא וּמִשְׂמָאלָא קַרְבָּנָא דְּעוֹפֵי.

מִכָּל סֶטֶר דְּכִיָּא, לָא אַתְקָרִיב אֶלָּא יוֹנָה וְתוֹרִים, דְּאִינוּן  
 בְּקִשׁוּט לְזוּוּגְיֵיהוּ, (דף רמ"א ע"א) מִכָּל שְׂאֵר עוֹפִין. וְהֵם  
 גְּרַדְּפִין, וְלֹא רוֹדְפִין. וּמַהִימָנָא דָּא לְדָא, נוֹקְבָא לְבַר  
 זוּגוּ. וְעַל דָּא קָרְבָּנָא מְנִיֵּיהוּ. וּנְחַתִּי וּמִתְקָרְבִי אִינוּן  
 רוּחִין קְדִישִׁין, וְאַתְהֵנְיִין מִיְסוּדָא וְעִקְרָא דְלַהוּן.

וְאִי תִימָא, הֵיךְ אַתְפְּשִׁט זְעִיר מֵהָאִי יוֹנָה, אוּ מִשְׁפְּנִינָא  
 דָּא, לְכַמָּה סֶטְרִין חֵיילִין דְּלִית לוֹן שְׂיַעוּרָא. אוּ מִן  
 בְּעִירָא חֲדָא אוּף הָכִי. תָּא חֲזִי. חַד שְׂרָגָא דְקִיק דְּלִיק,  
 אַתְמַלְיָא מְנִיָּה כָּל עֲלָמָא. תּוּ אָעָא דְקִיק, אַדְלִיק  
 לְרַבְרָבָא.

עַד הָכָא קָרְבָּנָא מִתְרִין סֶטְרִין דְּחִקִּיקִין בְּכֶסֶא. הַשְׁתָּא  
 אִית לְמִשְׁאֵל, ד' דְּיוֹקְנִין אִינוּן, דְּחִקִּיקִין בְּכֶסֶא,  
 מֵאִי טַעְמָא לִית קָרְבָּנִין מֵאַחֲרָנִין. אֶלָּא וּדְאִי מְכַלְהוּ אִית  
 קָרְבָּנָא. אַרְיָה חֲקוּק בְּכוּרְסִיָּא, בְּשַׁעְתָּא דְקָרְבָּנָא שְׁלִים,  
 אַרְיָה נְחִית וְעָאֵל בְּאִשָּׁא, וְאָכִיל וְאַתְנְהִי מִתְמָן. אָדָם  
 חֲקוּק בְּכוּרְסִיָּא, אָדָם עִקְרָא דְכָלָא, וּמְקָרִיב תְּמָן רוּחִיָּה  
 וּנְשַׁמְתִּיָּה, וְאָדָם עֲלָאָה אַתְהֵנִי מֵאָדָם תְּתָאָה, וְכָל זִינָא  
 אַתְקָרִיב לְזִינֵיהּ, וְאַתְהֵנִי מְנִיָּה מְדִילִיָּה מִמֶּש, וּמִיְסוּדָא  
 דִּילִיָּה.

וְאִי תִימָא, הָא אַרְיָה דְּלִית לִיָּה יְסוּדָא לְתַתָּא בְּהֵהוּא  
 קָרְבָּנָא. אַרְיָה כָּלִיל בְּכַלְהוּ, דְּהָא לִימִינָא הוּי,

וּבְגִין כֶּךָ אֲכִיל בְּכֻלָּהוּ, וְכָל שְׂאֵר לֹא אֲכָלִין (ס"א מנייה)  
 מְזִינִיָּה, בְּגִין דִּימִינָא הוּא. הָא כָּל ד' דִּיּוֹקְנִין דְּחֻקִּין  
 בְּכַסָּא, מִתְקַרְבִּין לְקַרְבְּנָא, וּבְגִין כֶּךָ הוּי קַרְבְּנָא שְׁלִים.  
 וְכַד אֲתֵהֵנוּן מֵעֻקְרָא וְיִסּוּדָא דְלֵהוֹן, כְּדִין גַּחַת רוּחַ  
 לְאֲדָלְקָא בּוֹצִינִין עֲלָאִין.

כִּהְנִי וְלִיּוֹאֵי וְיִשְׂרָאֵלִי, יְהִיבִי (ס"א אינון) יְסוּדָא וְעֻקְרָא  
 לְאִינוּן דְּרַגִּין עֲלָאִין דְּלֵהוֹן. וְכָל דְּרַגָּא יְהִיב  
 לִיִּסּוּדִיָּה ד' דִּיּוֹקְנִין דְּכוּרְסִיָּא בְּקַדְמִיתָא. כְּדָאֲמַרְן זִינָא  
 לְקַבֵּל זִינִיָּה, וּמִתְקַרְבִּי אִינוּן בְּקַדְמִיתָא זִינָא לְזִינִיָּה. פְּנִי  
 שׁוּר כְּלָהוּ פְּנִים דְּמִתְפַּשְׁטֵן לְאִינוּן זִינִין כְּדָאֲמַרְן, כְּלָהוּ  
 מִתְקַרְבִּי לְעֻקְרָא וְיִסּוּדָא דְלֵהוֹן. פְּנִי נֶשֶׁר, כְּדָאֲמַרְן. פְּנִי  
 אַרְיָה, כְּדָאֲמַרְן. פְּנִי אָדָם, דְּמִקְרִיב רוּחִיָּה וְנִשְׁמַתִּיָּה  
 מִתְקַרְבִּי לְגִבִּי אָדָם עֲלָאָה.

כִּהְנָא דְּמִיחַד שְׁמָא קְדִישָׁא, מִתְקַרְבִּי לְגִבִּי כִּהְנָא  
 עֲלָאָה. תְּהוּא דְּעָאל לְבֵית קֹדֶשׁ תְּקַדְשִׁים.

וְאֲתְקַרְבִּי דָא, וְאֲדָלִיק בְּתַקּוּנִיָּה בְּנִהִירוּ דְּאַנְפִּין (ס"א)  
 דְּאַתְרוּן), לְקַדְמוֹת כִּהְנָא דְלִתְתָא. לִיּוֹאֵי דִי מְנַגְנִי בְּחֻדּוּה,  
 תְּהוּא סְטְרָא דְלֵהוֹן חֲדִי, וְאַנְהִיר אַנְפִּין. יִשְׂרָאֵל דְּקַרְיב,  
 עַל קַרְבְּנָא בְּצֻלוֹתָא, דְּהָא צֻלוֹתָא עַל כְּלָא הוּא. (ס"א דְּקִימוּ)

אַתְעַר לְגִבִּיָּהוּ יִשְׂרָאֵל סְבָא (ס"א עִילָאָה), סְתָמָא (ס"א חוֹטְמָא)  
 קְדִישָׁא, וְאַנְהִיר אַנְפִּין.

כָּל זֵינָא לְזֵינִיָּה, וְכָל מְלָה בְּתַר יְסוּדָא דִּילִיָּה אֲזֵלָא  
 וְאַתְעֵרוּ דְרַגִּין תַּתְּאִין לְדְרַגִּין עֲלָאִין, וְאַף עַל גַּב  
 דְּכֻלְהוּ מִתְעֲרִין, וְאַתְעֵרוּ דְרַגִּין דְּחֻקִּיקִין בְּכַסָּא, לְגַבֵּי  
 דְרַגִּין דְּאַרְעָא, יְסוּדָא דִּלְהוֹן. וְאַיְנוּן דְרַגִּין עֲלָאִין  
 דְּמִטְמָרִן, כְּלָהוּ מִתְעֲרִי וּמִתְקַרְבֵי לְסְעוּדָתָא, וּמִתְעַדְנֵי.  
 אֲבָל לִית רְשׁוּ לְחַד מְנַיְיָהוּ לְמִיכָל, לָא לְדְרַגִּי עֲלָאִי,  
 וְלָא לְדְרַגִּי תַתְּאִי, וְלִמְתַּהֲנֵי שׁוּם הֲנָאָה, וְלָא לְאוּשֵׁיט  
 יְדָא בְּקַרְבָּנָא, עַד דְּמִלְכָא עֲלָאָה אֲכִיל וְאַתְהֵנִי, וְיַהֲיֵב  
 לִזְנוּן רְשׁוּ.

לְבַתַּר דִּיְהֵב לִזְנוּן רְשׁוּ, כָּל חַד וְחַד אֲתַהֲנֵי וְאַכִּיל (כְּדָקָא  
 יְאוּת). וְהֵינְנוּ דְכֻתִּיב, (שִׁיר הַשִּׁירִים ה) אֲרִיתִי מוֹרֵי עִם  
 בְּשָׁמִי, אֲלִין אֵינּוּן דְרַגִּין עֲלָאִין. מוֹרֵי עִם בְּשָׁמִי, אֲכִלִי  
 וְאַתְהֵנִי כְּדָקָא יְאוּת. (ס"א דָּא דְרוּעָא יְמִינָא, בִּירְכָא שְׁמָאֲלָא). אֲכֻלְתִּי  
 יְעָרֵי עִם דְּבִשִׁי, דָּא יַעֲקֹב בְּרַחֵל, דָּא אֲכִילָה כְּדָקָא  
 יְאוּת. שְׁתִּיתִי יַיִנִי עִם חֶלְבִי, דָּא דְרוּעָא שְׁמָאֲלָא, בִּירְכָא  
 יְמִינָא. הָא כְּלָהוּ דְרַגִּין (ס"א קַרְבָּנִין) עֲלָאִין, דִּיאֲתַהֲנֵי בְּהוּ  
 מִלְכָא קַדִּישָׁא בְּקַדְמִיתָא. וְדָא מִיכָלָא דִּילִיָּה וְהֲנָאָה  
 דִּילִיָּה. עַד הָכָא מִיכָלָא דְּמִלְכָא עֲלָאָה בְּקַדְמִיתָא.

מִכָּאֵן וְלַהֲלָאָה, יַהֲיֵב רְשׁוּ לְד' דִּיּוֹקְנִין דְּחֻקִּיקִין  
 בְּכוֹרְסִיָּא, וְלְכָל אֵינּוּן דְּמִתְפָּשְׁטִין מְנַיְיָהוּ,  
 לְאַתְהֵנִי וְלְמִיכָל. הֵדָּא הוּא דְכֻתִּיב, אֲכָלוּ רַעִים שְׁתוּ

וְשָׁכְרוּ דוֹדִים. אֲכָלוּ רַעִים, אֲלֵינּוּ אֵינּוֹן אַרְבַּע דְּיוֹקְנֵינּוּ  
 דְּאִמְרֵן. שְׁתוּ וְשָׁכְרוּ דוֹדִים, כָּל אֵינּוֹן דְּמִתְפַּשְׁטֵי מִנְיֵיהוּ,  
 וְכִלְהוּ אֲכָלֵי וּמִתְפַּשְׁטֵי, וְאִתְהַנּוּן כַּדְקָא יָאוֹת, וְאִנְהִירוּ  
 אַנְפִּין, וְעֲלִמִין כִּלְהוּ בְּחֻדוֹת, (דף רמ"א ע"ב) וְכָל חַד וְחַד, בֵּין  
 דְּרַגִּין עֲלָאִין, וּבֵין דְּרַגִּין תַּתָּאִין, בִּיסוּדָא דְלֵהוֹן  
 מִתְקַרְבִּין וּמִתְהַנִּין. דָּא אִיהוּ רִזָּא וְסִתְרָא דְקַרְבְּנָא כַּדְקָא  
 חַוִּי.

אָתוּ רַבִּי אֶלְעָזָר וּרְבִי אַבָּא וּשְׂאָר חַבְרַיִיא, וְאִשְׁתַּטְחוּ  
 קַמֵּיהּ. אָמַר רַבִּי אַבָּא, אֲלִמְלָא לָא אִתְמַסֵּר  
 אֲוִרֵיתָא בְּטוֹרָא דְסִינַי, אָלָא דְאָמַר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא,  
 הָא בַר יוֹחָאי אֲוִרֵיתָא וְסִתְרִין דִּילֵי, דִּי לְעֲלָמָא. וּוִי כַּד  
 תְּסַתְּלַק מִן עֲלָמָא. מִן יְנַהִיר בּוֹצִינֵין דְּאֲוִרֵיתָא, כִּלְא  
 יִתְחַשֵּׁף מֵהֵהוּא יוֹמָא. דְּהָא עַד דְּיִיתֵי מִלְּכָא מְשִׁיחָא, לָא  
 לִיְהוּי דְרָא כַּדְרָא דָּא, דְּרַבִּי שְׁמַעוֹן שָׂרִי בְּגוּיָהּ.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, עַל רִזָּא דָּא, אָסִיר לִיָּה לְבַר נָשׁ  
 לְטַעוּם כְּלוּם, עַד דְּיִיכּוֹל מִלְּכָא עֲלָאָה, וּמָה  
 אִיהוּ. צְלוּתָא. צְלוּתָא דְבַר נָשׁ, כְּגוּוֹנָא דָּא, בְּקַדְמִיתָא,  
 מְזַמְנִין לְדִיוֹקְנֵין דְּחֻקִּיקִין בְּכוּרְסֵיִיא, עַל אֵינּוֹן בְּרִיִּין,  
 דְּמִתְפַּשְׁטֵי רוּחִין דְלֵהוֹן, עַל עוֹפֵי וּבְעִירֵי, לְקַרְבְּנָא בְּרִיִּין  
 דְּרוּחָא דְלֵהוֹן יְסוּדָא בְּהַאי עֲלָמָא מִנְיֵיהוּ, וְהֵינּוּ (תהלים קד)  
 מָה רַבּוּ מַעֲשֵׂיךָ יְיָ, דְּהָא בְּרִיִּין דְּאִתְחַזִּיין לְקַרְבְּנָא רוּחָא

דִּילְהוֹן, מִתְפֹּשֵׁט עַל־יְהוּ אַרְבַּע דְּיוֹקְנִין, מְזַמָּן עַל  
 קַרְבָּנִין אֲלִין. וְהֵינּוּ דְקָא־מָרוֹן, וְהָאֹפְנִים וְחֵיות הַקֶּדֶשׁ,  
 וְכָל אֵינוֹן חֵיילִין אַחֲרָנִין דְקָא מִתְפֹּשְׁטִי מִנֵּיהּ.

וּלְבַתַּר כַּהֲנָא רַבָּא דְקָא מֵיִיחַד שְׁמָא קַדִּישָׁא, הֵינּוּ  
 אַהֲבַת עוֹלָם אַהֲבַתְנוּ וְכוּ'. יְחוּדָא דְקָא מֵיִיחַד,

הֵינּוּ (דברים ו) שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְיָ אֱלֹהֵינוּ יְיָ אֶחָד. וּלְבַתַּר  
 לְיוֹאֵי, דְקָא מִתְעָרִי לְנִגּוּנָא, הֵינּוּ (דברים יא) וְהָיָה אִם  
 שְׁמוֹעַ וְגו', הַשְּׁמַרוּ לָכֶם פֶּן יִפְתָּח וְגו'. דָּא נִגּוּנָא

דְּלְיוֹאֵי, בְּגִין לְאַסְתָּרָא סְתָרָא (ס"א לְאַתְעָרָא סְטָרָא) דָּא,

בְּקוֹרְבָנָא דָּא. וּלְבַתַּר יִשְׂרָאֵל, דָּא אֲמַת וְיִצִיב וְנִכּוֹן,

יִשְׂרָאֵל סָבָא דְקִיִּמָא עַל קַרְבָּנָא, (קַרְבָּנָא עֵילָאָה הָא דְרַגִּין)

דְּאִיָּה י' דְרַגִּין עֲלָאִין פְּנִימָאִין דְכֻלָּא, קִיִּמָא עַל

### פְּתוּרָא.

אַבְל לִית רְשׁוּ לְחַד מִנֵּיהּ לְמִיכַל, וְלֹאֲוֹשִׁיט יְדָא

לְקַרְבָּנָא, עַד דְּמִלְכָּא עֲלָאָה אָכִיל. וְהֵינּוּ ג'

רֵאוּנוֹת, וְג' אַחֲרוֹנוֹת. כִּיּוֹן דְּאִיָּהוּ אָכִיל, יְהִיב רְשׁוּ לְד'

דְּיוֹקְנִין, וְלְכָל אֵינוֹן סְטָרִין דְּמִתְפָּרְשָׁן מִנֵּיהּ, לְמִיכַל.

כִּדִּין אָדָם, דְּאִיָּהוּ דְּיוֹקְנָא דְכֻלִּיל כָּל שְׂאָר דְּיוֹקְנִין,

מֵאִידָּהּ וְנִפְּיֵל עַל אַנְפוּי, וּמְסִיר גְרָמִיָּה וְרוּחִיָּה לְגַבֵּי

אָדָם דְּלְעֵילָא, דְּקִיִּמָא עַל אֵינוֹן דְּיוֹקְנִין, דְּכֻלִּיל כָּל

דְּיוֹקְנִין, לְאַתְעָרָא לִיָּה עֲלִיָּה כַּדְקָא חֲזִי, וְהֵינּוּ (תהלים כה)

אֵלֶיךָ יִי נַפְשֵׁי אִשָּׁא, לְאַתְעָרָא (תלת) דִּיּוֹקְנִין אַחְרַנִּין, וְכֹל  
 אִינוּן דְּמַתְּפִשְׁטֵי מַנְיִיהוּ. (תהלה לדוד) וְהֵינְנוּ (תהלים קמה) יִבְיַעוּ.  
 יִרְנְנוּ. יֵאמְרוּ. יִדְבְּרוּ. וְכֹלְהוּ אַכְלִין וְאַתְהַנִּין כֹּל חַד וְחַד  
 כְּדִקָּא חֲזִי לִיהָ.

מִכָּאן וְלַהֲלָאָה לִימָא בַר נָשׁ עָאקוּ דִּילִיָּה בֵּיהּ (ס"א דלביה),  
 הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (תהלים כ) יַעֲנֶךָ יִי בְּיוֹם צָרָתָהּ. (עאקו)  
 כְּעוֹבְרַתָּא דִּיתְבָּא בְּעָאקוּ, לְאַתְהַפְכָּא כְּלַהוֹן סַנְיִגוּרִין  
 עֲלִיָּה דְבַר נָשׁ. וְעַל דָּא כְּתִיב (תהלים קמד) אֲשֶׁרִי הָעַם שָׁפְכָה  
 לוֹ וְגו'.

רַבִּי שְׁמַעוֹן הוּא אָזִיל לְטַבְרִיא, פָּגַע בֵּיהּ אֵלֶיָּהּ, אָמַר  
 לִיָּה שְׁלֵמָא עֲלִיָּה דְמַר. אָמַר לִיָּה רַבִּי שְׁמַעוֹן, בְּמַאי  
 קָא עָסִיק קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּרַקִּיעָא. אָמַר לִיָּה  
 בְּקַרְבְּנוֹת עָסִיק, וְאָמַר מְלִין חֲדַתִּין מִשְׁמַךְ, זַכָּאָה אַנְתְּ,  
 וְאַתִּינָא לְאַקְדָּמָא לָךְ שְׁלָם, וּמְלָה חֲדָא בְּעִינָא לְמִשְׁאֵל  
 מִנְךָ, לְאַסְפְּמָא. בְּמַתִּיבְתָא דְרַקִּיעָא שְׁאַלְתָּא שְׁאַיְלוּ,  
 עֲלָמָא דְאַתִּי לִית בֵּיהּ אַכִּילָה וּשְׁתִּיָּה, וְהָא כְּתִיב (שיר השירים  
 ה) בְּאַתִּי לְגַנִּי אַחוּתִי כֹלָה וְגו', אַכְלַתִּי יַעֲרִי עִם דְּבִשֵׁי  
 וְגו'. מֵאן דִּלִּית בֵּיהּ אַכִּילָה וּשְׁתִּיָּה, אִיהוּ אָמַר אַכְלַתִּי  
 יַעֲרִי עִם דְּבִשֵׁי שְׁתִּיתִי יִינִי עִם חֲלָבִי.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מַאי קָא אַתִּיב לוֹן.  
 אָמַר לִיָּה, אָמַר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, הָא בַר יוֹחָאִי

יִימָא. וְאַתִּינָא לְמִשְׁאֵל מִנָּךְ. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, כַּמָּה  
 חֲבִיבֵי חֶבֶב קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְכַנְסַת יִשְׂרָאֵל, וּמִסְגִּיאֵי  
 דְּרַחֲמֵי דְּרַחֲמִים לָהּ, שְׁנַי עוּבְדוּי מִמָּה דִּהוּא עָבִיד. דְּאִף  
 עַל גַּב דְּלָאו אֹרְחֵי בְּמִיכְלָא וּמִשְׁתַּיִיא, בְּגִין רַחֲמֵינָא,  
 אָכִיל וְשָׁתָה. הוּאִיל וְאַתִּי לְגַבְהָ, עָבִיד רַעוּתָהּ. פְּלָה  
 עַיִלַת לַחּוּפָה, וּבָעַת לְמִיכַל, לִית דִּין דְּיִיכּוּל חֲתַנְהָ  
 בַּהֲדָה, אִף עַל גַּב דְּלָאו אֹרְחֵיהָ לְמַעַבְדַּת הַכִּי. הֲדָא הוּא  
 דְּכַתִּיב בְּאַתִּי לְגַנִּי אַחֲוֵי כֻלָּהּ. הוּאִיל וְאַתִּינָא לְגַבְהָ,  
 וְלִמְיַעַל בַּהֲדָה לַחּוּפָה, (דף רמ"ב ע"א) אַכְלַתִּי יַעְרִי עִם דְּבִשֵׁי

וְגו'.

וְיִלְפִינָן מְדוּד, דְּזַמִּין לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְשְׁנַי עוּבְדוּי  
 מִמָּה דְּאֹרְחֵי דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְקוּדְשָׁא  
 בְּרִיךְ הוּא קַבִּיל וְעָבִיד רַעוּתֵיהָ. זַמִּין לְמַלְכָּא וּמְטְרוֹנִיתָא  
 בַּהֲדָה, הֲדָא הוּא דְּכַתִּיב, (תהלים קלב) קוּמָה יְיָ לְמַנוּחַתְךָ  
 אֶתְהָ וְאֶרֶן עוֹנֶךָ. מַלְכָּא וּמְטְרוֹנִיתָא פְּחָדָא, בְּגִין דְּלָא  
 לְאַפְרָשָׁא לֹון, שְׁנַי מָאנִין, וְשְׁנַי עוּבְדִין דְּמַלְכָּא.

הֲדָא הוּא דְּכַתִּיב, (תהלים לב) כַּהֲנִיף יִלְבָּשׁוּ צַדִּק וַחֲסִידֶיךָ  
 יִרְנְנוּ בְּעֵבוֹר דְּדוּד וְגו', כַּהֲנִיף יִלְבָּשׁוּ צַדִּק, לוֹיִיךָ  
 מְבַעֲי לֵיהָ, דְּהָא צַדִּק מְסַטְרָא דְּלִיּוּאֵי אִיהוּ. וַחֲסִידֶיךָ  
 יִרְנְנוּ, לוֹיִיךָ יִרְנְנוּ מְבַעֲי לֵיהָ, דְּהָא רַנָּה וְזַמְרָה בְּלִיּוּאֵי  
 נִינְהוּ, וְאִיהוּ שְׁנַי וְאָמַר, כַּהֲנִיף וַחֲסִידֶיךָ, דְּאִינּוֹן  
 מְסַטְרָא דִּימִינָא.

אָמַר לִיָּה קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא, דְּוֹד לָאו אֹרַח דִּילֵי הָכִי.  
 אָמַר דְּוֹד, בְּעֵבוֹר דְּוֹד עֲבָדְךָ אַל תָּשֵׁב פְּנֵי מְשִׁיחְךָ.  
 תִּקְוֵנָא דְאַנָּא תִּקְוֵנָת, לָא תִּשְׁנֵה לִיָּה. אָמַר לִיָּה, דְּוֹד,  
 הוֹאִיל וְזַמְיֵנָת לִי, אֵית לִי לְמַעַבְד רְעוּתְךָ, וְלָאו רְעוּתִי.  
 וַיִּלְפִּינָן מֵהָאִי, אֹרַחָא דְעֵלְמָא, דְּמֵאן דְּמֵזְמֵן לְאַחְרָא,  
 הָהוּא דְאַתִּי לְגַבִּיָּה, אֵית לִיָּה לְמַעַבְד רְעוּתִיָּה, אַף עַל  
 גַּב דְּלָאו אֹרַחִיָּה בְּכַךְ.

**כַּךְ** (בראשית כח) וַיִּקַּח מֵאֲבְנֵי הַמָּקוֹם וְגו', הוֹאִיל וְאַתָּא חֲתָן  
 לְגַבִּי כַּלָּה, אַף עַל גַּב דְּלָאו אֹרַחִיָּה לְמִשְׁכַּב. אָלָא  
 בְּכָרִים וּכְסָתוֹת, וְאִיָּהִי יְהֵבָה לִיָּה אֲבָנִין לְמִשְׁכַּב, כַּלָּא  
 יִקְבַּל בְּרְעוּתָא דְלִבָּא. הֲדָא הוּא דְכָתִיב, וַיִּשְׁכַּב בַּמָּקוֹם  
 הַהוּא, עַל אֵינּוֹן אֲבָנִין, אַף עַל גַּב דְּלָאו אֹרַחִיָּה בְּכַךְ.  
 אוּף נָמִי הָכָא, אַכְלָתִי יַעֲרִי עִם דְּבִשֵׁי אַף עַל גַּב דְּלָאו  
 אֹרַחוּי בְּכַךְ, בְּגִין רַחֲמֵי דְכַלָּה. וְעַם כָּל דָּא בְּבֵיתָא  
 דְּכַלָּה וְלָא בְּאַתָּר אַחְרָא. בְּאַתְרִיָּה לָא אָכִיל וְלָא שְׁתִּי,  
 בְּאַתָּר דִּילָהּ אָכִיל וְשְׁתִּי. הֲדָא הוּא דְכָתִיב, בְּאַתִּי לְגַבִּי.  
 מְלֵאכִין דְּשֻׁדְר קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא לְאַבְרָהָם, לָא אֲכָלוּ  
 וְלָא שְׁתּוּ בְּאַתְרֵיהּ, בְּגִין אֲבָרָהֶם אֲכָלוּ וְשְׁתּוּ. אָמַר  
 לִיָּה, רַבִּי. חַיִּיךָ, מְלָה דָּא בְּעֵי קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא לְמִימַר,  
 וּבְגִין דְּלָא לְמַחֲזֹק טִיבוּ לְגַרְמִיָּה, קָמִי פְּנִסַת יִשְׂרָאֵל,  
 סְלִיק מְלָה לְגַרְמַךָ, זַכָּאָה אַנְתָּ בְּעֵלְמָא, דְּמֵאֲרַךְ מִשְׁתַּבַּח

בְּךָ לְעֵילָא. וְעַלְךָ כְּתִיב, (שמואל ב כג) צְדִיק מוֹשִׁל יִרְאֵת  
אֱלֹהִים.

(במדבר כ"ח) אֶת קִרְבְּנֵי לַחֲמֵי לְאִשֵּׁי וְגו', רַבִּי יוֹדָאֵי אָמַר,  
בְּקִרְבָּנָא אֵית עֵשֶׁן, וְאֵית רִיחַ, וְאֵית נִיחַח. עֵשֶׁן:  
אֵינּוֹן מְאָרֵי דְרוּגְזָא. דְּכְתִיב, (דברים כט) כִּי אִזְ יַעֲשֶׂן אֶפֶס יִי.  
אֵינּוֹן אֶתְהַנּוֹן מֵעֵשֶׁן. וְעֵשֶׁן רוּגְזָא, בְּחוּטְמָא אִיהוּ. רִיחַ:  
אֵינּוֹן דְּאֶקְרוּן תְּפוּחִין. אָמַר רַבִּי אַבָּא, כְּתַפוּחִים. הֵדָא  
הוּא דְכְתִיב, (שיר השירים ז) וְרִיחַ אֲפִיךָ כְּתַפוּחִים.

(במדבר כ"ח) אֶת הַכֶּבֶשׂ אֶחָד תַּעֲשֶׂה בַּבֶּקֶר. מֵאֵי בַּבֶּקֶר. דָּא  
בֶּקֶר דְּאַבְרָהָם. דְּכְתִיב, (בראשית כב) וַיִּשְׁכֶּם אַבְרָהָם  
בַּבֶּקֶר. מְנַלְן דֵּהֲאֵי בֶּקֶר דְּאַבְרָהָם הוּא. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר,  
מִהֲכָא, (בראשית מד) הַבֶּקֶר אֹר. בֶּקֶר אֹר לֹא כְּתִיב, אֶלָּא  
הַבֶּקֶר אֹר, וְדָא אֹר קִדְמָתָה, דְּבָרָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא  
בְּעוּבְדָא דְּבְרָאשִׁית, וְעַל דָּא תַּעֲשֶׂה בַּבֶּקֶר, בַּבֶּקֶר  
דְּאַשְׁתְּמוּדְעָא. וְלִקְבֵּל בֶּקֶר דְּאַבְרָהָם, אֶתְקָרִיב קִרְבָּנָא  
דָּא. קִרְבֵּן דְּבִין הָעֲרָבִים, דָּא יִצְחָק, וְלִקְבֵּל עָרֵב דְּיִצְחָק  
אֶתְקָרִיב. מְנַלְן. דְּכְתִיב, (בראשית כד) וַיֵּצֵא יִצְחָק לְשׁוּחַ  
בְּשֹׁדֵה לְפָנוֹת עָרֵב. וְעָרֵב דְּיִצְחָק הוּא, וְהָא אוֹקִימָנָא.

רעיא מהימנא

פְּקוּדָא דָּא לְהַקְרִיב מִנְחָה בְּכָל יוֹם, וְלְהַקְרִיב קִרְבֵּן

מוֹסֵף שַׁבָּת. וְאַבְתָּרִיָּה לְהַסְדִּיר לֶחֶם הַפָּנִים וּלְבוֹנָה.  
 וְקָרְבַּן מוֹסֵף בְּרֹאשׁ חֹדֶשׁ. בּוֹצִינָא קְדִישָׁא, בְּכָל יוֹמָא  
 צָרִיךְ לְשִׁדְוֵירֵי דוֹרוֹנָא לְמַלְכָּא בִידָא דְמִטְרוֹנִיתָא. אִי  
 אִיהִי בְרִשׁוֹ בְּעֵלָהּ, צָרִיךְ תּוֹסַפֵּת, כְּגוֹן מוֹסֵף בְּשַׁבָּת  
 וּבְרֹאשׁ חֹדֶשׁ, וּמוֹסֵף דְּכָל יוֹמֵין טְבִין.

דְּאִיהִי רְשׁוּת הַיְחִיד דִּילִיָּה וְעַמּוּדָא דְאַמְצָעִיתָא אִיהוּ  
 בְּעֵלָה דְהָאִי רְשׁוּת. וַיַּעֲקֹב דִּתְקַן צְלוֹתָא  
 דְּעַרְבִית, אִיהוּ דְרָגָא דִּילִיָּה דְעַמּוּדָא דְאַמְצָעִיתָא. בְּגִין  
 דָּא אֹקְמוּהָ מְאִרֵי מִתְנִיתִין, תְּפִלַּת עַרְבִית רְשׁוּת, דְּאִי  
 עַל גַּב דְּבִגְלוֹתָא דְדוּמָה לְלִילָה, דְּשִׁלְטִין תַּמָּן סְמָאֵל  
 וְנַחֲשׁ, וְכָל מְמַנָּן דְּאַכְלוּסִין דִּילִיָּה, וְשְׁכִינְתָא נַחְתַּת  
 בְּגְלוֹתָא עִם יִשְׂרָאֵל, אִיהִי בְרִשׁוֹ דְּבְעֵלָה אֲשַׁתְּפַחַת, הַדָּא  
 הוּא דְכֹתִיב, (ישעיה מב) אָנֹכִי יְיָ הוּא שָׁמַי וְכַבּוּדִי לְאַחַר לֹא  
 אֶתֵּן.

וּבְגִין דָּא (בראשית כח) וַיִּפְגַּע בְּמָקוֹם, לִית פְּגִיעָה, אֶלָּא  
 פְּיוּסָא. כְּגוֹן (רות א) אֵל תִּפְגַּעֵי בִי. כְּנֻסַת יִשְׂרָאֵל  
 פְּיִיסַת לִיָּה, דְּלֹא יִזְוֹז מִיָּנָה, דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אִיהוּ  
 מְקוּמוֹ שֶׁל עוֹלָם. מְאִי עוֹלָם. דָּא (דף רמ"ב ע"ב) שְׁכִינְתָא.  
 תְּרַגּוּם עוֹלָם, עֲלָמָא, לִישְׁנָא דְעוֹלָמָא, כְּמָה דְאַתָּ  
 אָמַר, הָעֲלָמָה. וְמָה פְּתִיב בֵּיהּ, (בראשית כח) וַיִּלֶּן שָׁם,  
 אֲתַפְּיִיס עִמָּה, לְמִיבַת תַּמָּן בְּגְלוֹתָא עִם שְׁכִינְתָא. וְאִי